

SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Broj: 9/46 - 18

Podgorica, 22. mart 2018. godine

Crna Gora
MINISTARSTVO ZA LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA
ministar Mehmed Zenka

HITNO

Uvaženi Ministre,

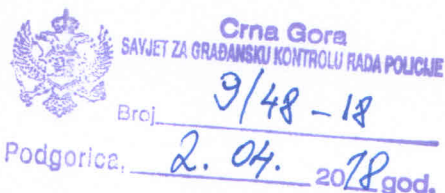
Savjet za građansku kontrolu rada policije od svog osnivanja prati problematiku nasilja u porodici i nasilja nad ženama i stim u vezi posebno prati aktivnosti koje se u vezi sa implementacijom Konvencije Savjeta Evrope o sprječavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija).

S tim u vezi molimo da nas hitno i što detaljnije informišete o implementaciji člana 16. ratifikovane Konvencije a koji podrazumijeva kreiranje i implementaciju programa preventivne intervencije i programa za rad sa učiniocima nasilja.

Osim opisa aktivnosti molimo vas da direktan i jasan odgovor da li su u Ministarstvu za ljudska i manjinska prava i Vladi Crne Gore u cjelini preduzete neophodne zakonodavne ili druge mjere za osnivanje i podršku programa koji imaju za cilj da učinioci nasilja u porodici nauče i usvoje nenasilno ponašanje u međuljudskim odnosima u pogledu sprječavanja daljeg nasilja i izmjene obrazaca nasilnog ponašanja.

S poštovanjem,

CRNA GORA
Ministarstvo za ljudska i manjinska prava

Br. 01-023-330/18-2
Podgorica, 28. mart 2018. godine

SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE
- G-din Zoran Čelebić, predsjednik Savjeta -

Predmet: Implementacija člana 16 Istanbulske konvencije u Crnoj Gori

Poštovani,

U vezi sa Vašim dopisom br. 9/46 - 18 od 22. marta 2018. godine, kojim ste se obratili Ministarstvu za ljudska i manjinska prava, za *dostavljanje informacija o implementaciji člana 16. ratifikovane Konvenciji Savjeta Evrope o sprečavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija), a koji podrazumijeva kreiranje i sprovođenje programa preventivne intervencije i programa za rad sa učiniocima nasilja*, obavještavamo Vas da Ministarstvo nije primarno nadležno za sprovođenje Istanbulske konvencije.

Zaštita ljudskih prava i zaštita žena od nasilja, prepoznati su kao jedan od nacionalnih prioriteta. Vlada Crne Gore vodi politiku baziranu na principima nediskriminacije i poštovanja ljudskih prava, i to je iskazano kroz postojeći normativni i institucionalni okvir.

U prevenciji i suzbijanju nasilja generalno nad ženama i pristupu žena pravosuđu u Crnoj Gori učinjen je značajan napredak u proteklih nekoliko godina naročito na zakonodavnom planu i planu podizanja svijesti javnosti o problemu nasilja nad ženama. Usvojen je Zakon o zaštiti od nasilja u porodici (2010), Strategija zaštite od nasilja u porodici (prva za period 2011-2015; druga za period 2016-2020), potpisan Protokol o postupanju u slučajevima nasilja u porodici između svih relevantnih institucija (2011).

Crna Gora je pristupila i Konvenciji o eliminisanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW). U okviru 67. redovnog zasjedanja Komiteta UN za eliminaciju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW), koje je održano u Ženevi, 11. jula 2017. godine, delegacija Vlade Crne Gore, koju je predvodio Ministar za ljudska i manjinska prava, predstavila je Drugi periodični izvještaj Crne Gore o implementaciji Konvencije o

Rimski trg, br. 46, 81 000, Podgorica
tel: +382 20 482 129; fax: + 382 20 234 198; website: www.minmanj.gov.me

eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (CEDAW). S tim u vezi, CEDAW Komitet je naglasio značaj donošenja legislative usmjerene na eliminaciju diskriminacije nad ženama, kao i uspostavljanje različitih institucionalnih mehanizama i politika za unapređenje prava žena.

Crna Gora, je bila među među prvih pet država potpisnica Istanbulske Konvencije o sprječavanju i suzbijanju porodičnog nasilja i nasilja nad ženama, koja je stupila na snagu avgusta 2014. godine, i koja obavezuje na usklađivanje zakonodavnog okvira i institucionalnih mehanizama sa odredbama ove Konvencije.

Od momenta usvajanja Zakona o zaštiti od nasilja u porodici (2010) primijećen je povećan broj prijavljenih slučajeva nasilja u porodici i nasilja nad ženama. Ovo jasno ukazuje da se Zakon primjenjuje u praksi. Važno je istaći da je povećan broj prekršajnih prijava dok je broj krivičnih prijava smanjen što je bila i namjera donošenja posebnog Zakona, kako bi žrtva dobila brzu i efikasnu preventivnu zaštitu.

Ovim zakonom propisana je i obaveza policije, organa za prekršaje, državnog tužilaštva, centara za socijalni rad ili drugih ustanova socijalne i dječje zaštite, zdravstvenih ustanovova, kao i drugih organa i ustanova koje se bave zaštitom, da pružaju potpunu i koordiniranu zaštitu žrtvi nasilja u porodici, a regulisano je i pitanje formiranja i rada multidisciplinarnih timova i principa saradnje.

Zakonom o prekršajima su predviđene zaštitne mjere kojima se preventivno djeluje protiv počinioca nasilja i istovremeno štiti žrtva nasilja.

U 2015. usvojen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći kojim je izvršena izmjena u dijelu da se žrtvama nasilja u porodici iz Zakona o zaštiti od nasilja u porodici sada omogućava da budu prepoznati/e kao privilegovani/e korisnici/e prava na besplatnu pravnu pomoć, na isti način kao i žrtvama krivičnog djela nasilje u porodici i u porodičnoj zajednici. Takođe je usvojen Zakon o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja, kojim je žrtvama krivičnih djela nasilja u porodici, omogućeno pravo na odgovarajuću naknadu štete.

Vlada Crne Gore, u martu 2017. godine, donijela je treći po redu nacionalni strateški dokument za rodnu ravnopravnost – Plan aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti za period 2017-2021, sa dvogodišnji akcionim planom koji predvidio mjere, nosioce, partnere na realizaciji mjera, rokove, finansijska sredstva i indikatore. Jedna od oblasti djelovanja je i oblast rodno zasnovano nasilje.

Prema istraživanju koje su partnerski sproveli Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i Kancelarija UNDP u Crnoj Gori, uz finansijsku podršku DEU, sprovedenom u okviru programa IPA 2014, svaka peta žena u Crnoj Gori doživjela je neki od oblika nasilja od strane njihovih supruga i/ili partnera, dok je svaka druga tokom života bila žrtva nasilja. Svaka peta žena u 2016. godini je doživjela neki oblik nasilja - 20% žena je doživjelo bar jedan oblik ekonomskog nasilja, 17% je doživjelo bar

jedan oblik fizičkog nasilja, 38% psihičko i 7% seksualno nasilje. Percipirani problemi u sprovođenju Protokola se tiču još uvijek nedovoljne informisanosti, edukovanosti kadra o samom Protokoli, zakonske neobaveznosti njegovog pridržavanja i samim tim neuključivanja pojedinih institucija kako predviđa Protokol. Građane/nke Crne Gore nasilje u porodici i nasilje nad ženama košta 9, 3 miliona eura godišnje ili 11.500 eura po prijavljenom slučaju, dok ono neprijavljeno nasilje državu košta 233,2 miliona eura, što je utvrđeno pomenutom studijom.

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je bilo uključeno u evaluaciju projekata NVO-a, koje su aplicirale za Regionalni program UN Women „Primjena zakona mijenjanje stavova“. Novi trogodišnji program „Primjena zakona, mijenjanje stavova“, čiji je cilj zaustavljanje rodne diskriminacije i nasilja nad ženama, finansira EU, u iznosu od 5 miliona eura, a sprovodi Agencija UN za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena (UNWomen) u zemljama Zapadnog Balkana i Turskoj. Komponentu za Crnu Goru, u vrijednosti od skoro 380.000 eura, sprovodiće Kancelarija UNDP u Crnoj Gori.

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava u kontinuitetu sprovodi obuke na temu borba protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici za različite ciljne grupe (nosioci pravosudnih funkcija, članovi/ce multidisciplinarnih timova, nastavnici/ce i profesori/ce, predstavnici/e medija, učenici/ce itd.). Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, je 13. oktobra 2017. godine u saradnji sa Zavodom za školstvo, organizovalo jednodnevni seminar na temu: Rodna ravnopravnost u obrazovanju sa posebnim osvrtom na rodno zasnovano nasilje. Ciljna grupa bili/e su nastavnici/e različitih struka osnovnih i srednjih škola u Crnoj Gori, posebno nastavnici/e građanskog vaspitanja/obrazovanja.

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, je u saradnji sa kancelarijom UNDP-a i Misijom OEBS-a u Crnoj Gori, Podgoricom, kao i opštinama Bijelo Polje, Berane i Tivat, organizovalo 4 javna časa u navedenim gradovima povodom obilježavanja kampanje “16 dana aktivizma u borbi protiv nasilja nad ženama”, za učenike/ce osnovnog i srednjeg obrazovanja. Nakon pozdravnih riječi i upoznavanja sa radom i nadležnostima Ministarstva za ljudska i manjinska prava i saradnjom između Ministarstva sa opštinama, sa učenicima/ama je razgovarano o tome da li su se dosad susretali sa nasiljem, da li znaju koji su to oblici nasilja, kao i o mehanizmima zaštite, kao i njihovim stavovima i percepcijama o rodnoj ravnopravnosti i rodno zasnovanom nasilju.

Poseban vid nasilja nad ženama/devojkama je praksa ranih-prisilnih brakova, koja je prisutna naročito među RE populacijom. Vlada Crne Gore je usvojila nova Strategiju za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana 2016-2020, gdje pitanje posebno apostrofirano. Ministarstvo za ljudska i manjinska prava sprovodi istraživanja, obuke i kampanje, u cilju smanjivanja i iskorenjivanja ove pojave, zajedno sa ostalim nadležnim institucijama i NVO-ima koje se bave ovim pitanjem.

Vlada Crne Gore je početkom 2017.g. donijela Akcioni plan za primjenu Rezolucije 1325 Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija - Žene mir i bezbjednost u Crnoj Gori (2017-2018), u cilju podrške i praćenja sprovođenja ove i srodnih rezolucija na lokalnom, državnom i globalnom nivou. Kao tri ključna područja za primjenu rezolucija UN u ovoj oblasti definisani su: povećanje učešća žena u odlučivanju i mirovnim procesima, zaštita žena u konfliktnim zonama i integracija rodne perspektive i rodnog obrazovanja u mirovne operacije.

Više informacija o mjerama koje Ministarstvo za ljudska i manjinska prava sprovodi u oblasti zaštite od nasilja nad ženama i nasilja u porodici možete pronaći u godišnjem Izvještaju o sprovođenju Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti 2017-2021(PAPRR), koji se objavljuje na sajtu Ministarstva. Izvještaj o sprovođenju PAPRR-a za 2017. godinu je Vlada usvojila u martu 2018. godine i biće objavljen na sajtu nakon dostavljanja Zaključka Vlade Crne Gore.

MINISTAR

Mehmed Zenka

SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Broj: 9/49 - 18

Podgorica, 2. april 2018. godine

MINISTARSTVO ZA LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA
Ministar MEHMET ZENKA

Predmet: ZAHTJEV, HITNO

Veza: Vaš akt br.01-023-330/18-2 od 28. marta 2918g

Uvaženi Ministre,

zahvaljujemo na Vašem detaljnom odgovoru u vezi sa ukupnim aktivnostima Ministarstva za ljudska i manjinska prava iz kojeg smo se kvalitetno upoznali sa naporima i aktivnostima organa kojim rukovodite.

Kako naš zahtjev nije bio uopšten, već precizan i jasan, najljubaznije Vas pozivamo i molimo da nam pružite preciznu informaciju o implementaciji člana 16. ratifikovane Konvencije a koji podrazumijeva **kreiranje i implementaciju programa preventivne intervencije i programa za rad sa učiniocima nasilja** jer o tome u prethodnom dopisu nema informacija.

